

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jana Rutsche a soudců Mgr. Heleny Konečné a JUDr. Pavla Kumprechta v právní věci

žalobce: **STAVOSPOL, s. r. o.**
se sídlem Brno, Staňkova 41
zastoupen Mgr. Evou Kocmanovou, advokátkou
se sídlem Brno, Soukenická 2

proti
žalovanému: **Katastrální úřad pro Královéhradecký kraj**
se sídlem Hradec Králové - Věkoše, Collinova 481

o žalobě na vyslovení nicotnosti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. září 2016, sp. zn. V-6071/2016-604

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

- 1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhal vyslovení nicotnosti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 9. 2016, sp. zn. V-6071/2016-604 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný rozhodl o povolení vkladu vlastnického práva do

katastru nemovitostí stran nemovitostí ve vlastnictví pana F. H., nar. X, bytem X, dlužníka žalobce, vedených na listu vlastnictví č. X, katastrální území X, obec X, vedeném Katastrálním úřadem pro Královéhradecký kraj, katastrálním pracovištěm Jičín, v důsledku něhož byly předmětné nemovitosti dle darovací smlouvy ze dne 25. 7. 2016 zapsány paní L. H., nar. X, bytem X. Žalovaný přitom rozhodl o povolení vkladu navzdory tomu, že dne 14. 9. 2016 Okresní soud v Jičíně uložil předběžným opatřením č. j. 30 Nc 1006/2016-54 F. H. jakožto žalovanému povinnost, aby nenakládal s nemovitostmi zapsanými na LV č. X v k. ú. X, obec X.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce považuje shora uvedené rozhodnutí za nicotné, neboť je právně neuskutečnitelné ve smyslu § 77 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), když bylo vydáno bez účinného návrhu na vklad, tedy chyběly podmínky pro jeho provedení. Návrh na vklad, který byl podán dne 29. 8. 2016, v souladu s § 76f odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“), pozbyl dne 14. 9. 2016 právních účinků, neboť předběžným opatřením, tj. usnesením Okresního soudu v Jičíně ze dne 14. 9. 2016, č. j. 30 Nc 1006/2016-54, byla F. H. uložena povinnost, aby nenakládal s nemovitostmi zapsanými na LV č. X v k.ú. X.
3. Žalobce pro potřeby žaloby shrnul skutkové okolnosti, které vedly k vydání předběžného opatření. Předmětem obchodní činnosti žalobce je prodej stavebního materiálu. Dne 13. 10. 2009 uzavřel se společností Built4U, s.r.o., kupní smlouvu, na základě níž měla jmenovaná firma od žalobce dle předchozích objednávek nakupovat zboží v dohodnutém množství a druhu. Ručitelským prohlášením ze dne 28. 4. 2010 převzal F. H. ručení za veškeré závazky společnosti Built4U, s.r.o., z kupní smlouvy, na základě níž bylo následně společnosti Built4U, s.r.o., dodáno zboží, za které však jmenovaná společnost neuhradila kupní cenu. Dle vystavených a splatných faktur se jednalo o částku 918.863,- Kč. Jelikož ani na výzvu ze dne 16. 6. 2011 společnost Built4U, s.r.o., svůj dluh neuhradila, obrátil se žalobce dopisem ze dne 20. 7. 2011 na F. H., jakožto na ručitele. Ani on však vzniklý závazek neuhradil. S ohledem na sjednané obchodní podmínky se žalobce rozhodl žalobou obrátit na rozhodce doc. JUDr. Karla Schelleho, CSc. Rozhodčím nálezem č. j. RozŘ 420/2011 bylo rozhodnuto o tom, že F. H. a společnost Built4U, s.r.o., jsou zavázáni společně a nerozdílně uhradit žalobci celkem 918.863,- Kč s příslušenstvím. Na základě předmětného nálezu byl podán exekuční návrh. Exekuční řízení vedené pod sp. zn. 103 EX 35539/12 však bylo pravomocně zastaveno (aniž by se podařilo něčeho vymoci), a to v důsledku zrušení výše uvedeného rozhodčího nálezu Městským soudem v Brně ze dne 10. 2. 2015, č. j. 45 C 49/2012-110, pro důvod uvedený v § 31 písm. e) zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení. Tento rozsudek byl následně potvrzen i rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 15. 1. 2016, č. j. 37 Co 171/2015-147. Právní moci a vykonatelnosti nabyla tato rozhodnutí dne 21. 1. 2016. Žalobce proti rozhodnutí Krajského soudu v Brně podal dne 21. 3. 2016 dovolání k Nejvyššímu soudu, avšak ke dni podání žaloby o něm nebylo rozhodnuto. Současně s ohledem na to, že rozhodčí doložka zůstala i nadále v platnosti, podal žalobce dne 22. 2. 2016 novou žalobu u shora uvedeného rozhodce, avšak ani o této žalobě nebylo doposud nikterak rozhodnuto.

4. Prostřednictvím katastru nemovitostí žalobce zjistil, že dne 29. 8. 2016 bylo zahájeno vkladové řízení č. V-6071/2016 pro nemovité věci zapsané na LV č. X, v k. ú. X, v důsledku něhož mělo dojít k převodu vlastnického práva z F. H. na třetí osobu, a to shora uvedenou L. H. Lhůta pro provedení vkladu měla uplynout dne 19. 9. 2016. Z obavy před ohrožením případného výkonu rozhodnutí podal žalobce dne 13. 9. 2016 u Okresního soudu v Jičíně návrh na vydání předběžného opatření, kterým by bylo F. H. zakázáno nakládat s nemovitostmi, které byly předmětem převodu. Okresní soud v Jičíně dne 14. 9. 2016 usnesením č. j. 30 Nc 1006/2016-54 uložil F. H. povinnost nenakládat s nemovitostmi zapsanými na LV č. X v k. ú. X. Dle žalobce vydáním tohoto rozhodnutí došlo ex lege k pozbytí právních účinků předmětného návrhu na vklad ve smyslu § 76f odst. 2 o. s. ř., neboť toto pozbytí je vázáno na okamžik vydání předběžného opatření, tj. v daném případě na den 14. 9. 2016. Navzdory předběžnému opatření však žalovaný vklad vlastnického práva ve prospěch L. H. provedl, a to přesto, že ke dni rozhodnutí o povolení vkladu již neexistoval, resp. odpadl důvod k vydání rozhodnutí. Z uvedeného důvodu je tak rozhodnutí o povolení vkladu dle jeho názoru rozhodnutím nicotným, neboť je právně neuskutečnitelné. S ohledem na skutečnost, že proti rozhodnutí o povolení vkladu není ze zákona přípustný opravný prostředek ani podání správní žaloby, obrátil se žalobce na soud s návrhem na vyslovení nicotnosti dle § 77 odst. 2 správního řádu. Pro úplnost uvedl, že současně s návrhem na vyslovení nicotnosti podal též žalobu na určení vlastnického práva F. H. k předmětným nemovitostem s tím, že v žalobě navrhl, aby řízení bylo do doby rozhodnutí o nicotnosti přerušeno, neboť nicotnost rozhodnutí představuje předběžnou otázku pro rozhodnutí o vlastnickém právu.

III. Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaný uvedl, že dne 29. 8. 2016 byl na Katastrálním pracovišti Jičín podán návrh na vklad vlastnického práva na základě darovací smlouvy ze dne 25. 8. 2016 uzavřené mezi F. H. a L. H., týkající se nemovitých věcí zapsaných na listu vlastnictví č. X v k. ú. X, obec X. Tímto okamžikem bylo zahájeno správní řízení ve věci vkladu práva do katastru nemovitostí, vedené pod sp. zn. V-6071/2016-604. Dne 30. 8. 2016 počala běžet zákonná 20 denní lhůta, v souladu s § 18 odst. 1 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „KZ“), bránící povolení vkladu vlastnického práva, která uplynula dne 19. 9. 2016. Jelikož po uplynutí této lhůty byly splněny podmínky pro povolení vkladu, rozhodl žalovaný bez zbytečného odkladu o povolení vkladu a následně jej dne 20. 9. 2016 provedl. Dne 21. 9. 2016 byli účastníci o tomto vyrozumění, a následně po doručení tohoto vyrozumění bylo vkladové řízení dne 10. 10. 2016 ukončeno.
6. Žalovaný v reakci na žalobu uvedl, že mu byl dne 14. 9. 2016 Okresním soudem v Jičíně zaslán přípis, označený jako Sdělení o podání návrhu na vydání předběžného opatření, které výslovně uvádí, že *...byl podán návrh na vydání předběžného opatření, kterým by byla uložena povinnost žalovanému F. H., nar. X, nenakládat s nemovitostmi zapsanými na LV č. X k. ú. X...* “Na základě této informace žalovaný zahájil řízení o záznamu do katastru nemovitostí vedené pod č. j. Z-4268/2016-604. Dne 19. 9. 2016 žalovaný dospěl k závěru, že doručené sdělení není listinou způsobilou k zápisu poznámky záznamem do katastru nemovitostí v souladu s § 23 odst. 1 písm. i) KZ. Z uvedeného důvodu proto zápis do katastru nemovitostí neprovedl, o čemž informoval jak F. H., tak i Okresní soud v Jičíně. Žalovaný upozornil na to, že samotným předběžným opatřením, které by bylo

způsobilé k zapsání poznámky do katastru nemovitostí, nedisponoval, přičemž z citovaného sdělení nemohl dovozovat, zda předběžné opatření bude či nebude vydáno. K takové úvaze ostatně není jakožto správní orgán oprávněn. Žalovaný nadto poznamenal, že k tomu, aby mohl činit úkony ve správním řízení na základě vydaného předběžného opatření, je třeba, aby se o jeho vydání dozvěděl. Tuto skutečnost ostatně předpokládá i § 76c odst. 3 o. s. ř., který výslovně ukládá povinnost soudu doručit stejnopis usnesení o vydání předběžného opatření také příslušnému katastrálnímu úřadu. Žalovaný má za to, že teprve na základě doručení usnesení o předběžném opatření může činit úkony ve správním řízení vyplývající právě z onoho soudního usnesení. Úkony správního řízení nelze dle žalovaného činit na základě sdělení soudu, které neobsahovalo závěr o tom, jak bude ve věci rozhodnuto. Závěrem žalovaný poznamenal, že dle § 33 písm. a) KZ, ve spojení s § 71 odst. 3 správního řádu, je povinen vydat rozhodnutí bez zbytečného odkladu, a pokud není možno vydat rozhodnutí bezodkladně, pak ve lhůtě třiceti dnů ode dne zahájení řízení. Vzhledem k tomu, že katastrální úřad postupoval v souladu se zákonem, nicotnost správního rozhodnutí nebyla dána. Z uvedeného důvodu navrhl žalobu zamítnout.

IV. Replika žalobce

7. V reakci na vyjádření žalovaného žalobce doplnil své vyjádření k žalobě v tom smyslu, že tím, že žalovaný rozhodl o povolení vkladu již dne 20. 9. 2016 navzdory tomu, že byl dne 14. 9. 2016 informován o podání návrhu na vydání předběžného opatření, se dopustil porušení § 8 odst. 2 správního řádu. Dle názoru žalobce měl žalovaný využít zbývajících dnů lhůty na to, aby zjistil skutečný stav řízení vedeného u Okresního soudu v Jičíně. Tím, že žalovaný nespolupracoval s Okresním soudem v Jičíně, způsobil dotčeným osobám značné komplikace a nemalé náklady a takový postup je třeba shledat v rozporu se zásadou dobré správy. Svůj názor podpořil odkazy na judikaturu Nejvyššího správního soudu. Ve zbytku de facto pouze odkázal na důvody nicotnosti rozhodnutí, které již dříve vyjádřil v žalobě.

V. Vyjádření žalovaného k replice žalobce

8. Žalovaný v reakci na repliku žalobce uvedl, že proti rozhodnutí o povolení vkladu vlastnického práva nelze uplatnit žádný opravný prostředek či žalobu, přičemž žaloba dle § 77 odst. 2 správního řádu je zcela nedůvodná, když nemá svou oporu v zákoně, neboť rozhodnutí žalovaného není ani vnitřně rozporným, ani fakticky neuskutečnitelným. Žalovaný opírá svůj postup o § 18 odst. 1 KZ, jenž stanoví, že jsou-li podmínky pro povolení vkladu splněny, katastrální úřad vklad povolí, nejdříve však po uplynutí 20-ti dnů ode dne odeslání informace o plombě dle § 16 odst. 1 KZ. V opačném případě, jakož i tehdy, ztratil-li návrh před rozhodnutím o povolení vkladu své právní účinky, návrh zamítne. Darovací smlouva ze dne 25. 8. 2016 splňovala všechny náležitosti dle § 17 odst. 1 KZ k zápisu práva do katastru nemovitostí, a to od zahájení řízení až do jeho skončení. Řízení bylo vedeno zásadou legitimního očekávání a zásadou rychlosti řízení. Od Okresního soudu v Jičíně obdržel žalovaný pouze sdělení o podání návrhu na vydání předběžného opatření, které nebylo listinou způsobilou k zapsání poznámky záznamem do katastru nemovitostí, ani k jinému zápisu. Aby mohl žalovaný návrh na vklad ve smyslu § 76f odst. 2 o. s. ř. zamítnout, musela by mu být v průběhu řízení známa skutečnost, že bylo ve věci vydáno předběžné opatření. Touto informací však žalovaný nedisponoval, třebaže povinnost doručit stejnopis usnesení o předběžném

opatření ve vztahu k § 76f odst. 2 o. s. ř. vyplývá soudu z § 76c odst. 3 o. s. ř. Žalovaný trvá na tom, že předmětným předběžným opatřením by byl vázán teprve okamžikem jeho doručení, neboť není nadán pravomocí předjímat, zda soud předběžné opatření vydá, či nikoliv. S ohledem na uvedené skutečnosti tak žalovaný navrhl, aby soud žalobu na vyslovení nicotnosti zamítl. Pro případ, že by soud žalobě vyhověl, navrhl, aby náklady řízení nešly k jeho tíži, neboť nicotnost správního rozhodnutí nezavinil svým nesprávným úředním postupem.

VI. Rozsudek krajského soudu ze dne 27. 9. 2017, č. j. 30 A 123/2016-69, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2018, č. j. 2 As 350/2017-29

9. Krajský soud ve věci rozhodl rozsudkem ze dne 27. 9. 2017, č. j. 30 A 123/2016-69, kterým žalobu zamítl a žádnému z účastníků nepřiznal náhradu nákladů řízení. K obsahu rozsudku v podrobnostech níže.
10. Ke kasační stížnosti žalobce Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 31. 1. 2018, č. j. 2 As 350/2017-29, shora označený rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Důvody pro takový postup popsal nejvyšší správní soud následovně:

„V souzené věci se jedná o případnou nicotnost rozhodnutí o povolení vkladu dle § 18 katastrálního zákona, na jehož základě došlo k převodu vlastnického práva k předmětným nemovitostem na L. H. z titulu darovací smlouvy uzavřené mezi ní a F. H. Je tak zcela nepochybné, že napadený rozsudek se přímo dotýká jejich právní sféry, a to konkrétně práva vlastnického. Postup krajského soudu, který tyto osoby nevyrozuměl o probíhajícím řízení a nedal jim možnost sdělit, zda budou v řízení uplatňovat práva, která jim soudní řád správní přiznává, nejenže byl v rozporu s procesními pravidly, ale představoval také porušení jejich práva na spravedlivý proces. Je tedy dán zrušovací důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Stížními námitkami týkajícími se samotného merita věci se Nejvyšší správní soud nemohl zabývat, neboť je nejprve nutné, aby krajský soud posoudil žalobní námitky v řádném soudním řízení, v němž budou zvážena i případná tvrzení osob zúčastněných na řízení. Pokud by se Nejvyšší správní soud nyní vyslovil k věci samé, připravil by tím osoby zúčastněné na řízení o možnost k věci se vyjádřit a o stanovisko krajského soudu k jejich vyjádřením.“

11. Závěrem Nejvyšší správní soud zavázal krajský soud, aby po vrácení věci k dalšímu řízení vyrozuměl o probíhajícím řízení všechny osoby, které by mohly být jeho rozsudkem bezprostředně dotčeny na svých právech a povinnostech, a vyzval je, aby oznámily, zda budou v řízení uplatňovat práva osoby zúčastněné pokračování na řízení. V návaznosti na to aby plně respektoval práva osob zúčastněných na řízení a důvodnost žaloby posoudil i ve světle jejich případných vyjádření.

VII. Postup krajského soudu po vrácení věci k dalšímu řízení

12. Byť vázán shora uvedenými závěry Nejvyššího správního soudu předseda senátu po vrácení věci k dalšímu řízení zaslal vyrozumění o probíhajícím řízení a výzvu ve smyslu § 34 odst. 2 s. ř. s. jediným v úvahu přicházejícím osobám, kterým by v dané věci mohlo přináležet postavení osoby zúčastněné na řízení ve smyslu § 34 odst. 1 téhož zákona. A to účastníkům dotčené darovací smlouvy, dárce F. H. a obdarované L. H. Dle výpisu z centrální evidence obyvatel Ministerstva vnitra, mají obě tyto osoby místo trvalého

pobytu na adrese: X. Tento fakt koresponduje s údaji o místě trvalého pobytu zmíněných osob obsaženými ve správním spisu.

13. Krajský tedy doručoval shora uvedené sdělení a výzvu dle § 34 odst. 2 s. ř. s. uvedeným osobám do vlastních rukou na citovanou adresu. Podle § 49 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, aplikovaného na základě § 64 s. ř. s. jelikož nebyla ani jedna z osob doručujícím orgánem zastižena, byly zásilky uloženy a zároveň každé z nich byla zanechána výzva, aby si zásilku vyzvedla ve lhůtě deseti dnů. Protože tak ani jedna z uvedených osob neučinila a nebylo možné zásilky vhodit do poštovní schránky, vrátil doručující orgán zásilky krajskému soudu. Ten následně na své úřední desce vyvěsil sdělení dle § 49 odst. 4 občanského soudního řádu o tom, že uvedeným osobám byly specifikované písemnosti neúspěšně doručovány, o fikci doručení zásilek uplynutím úložní doby, a o tom, že si je mohou vyzvednout u soudu v úředních hodinách. Uvedené osoby tak neučinily.
14. Protože v obou případech zanechal doručující orgán na uvedené adrese výzvu k vyzvednutí zásilky dne 15. 2. 2018, došlo k doručení zásilek těmto osobám fikcí v pondělí 26. 2. 2018. Ve lhůtě 2 týdnů, která jim byla předsedou senátu stanovena k tomu, aby oznámily, zda budou v řízení uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení, ani jedna ze shora uvedených osob tuto skutečnost soudu nesdělila.
15. Jelikož existenci jiných osob, kterým by v posuzované věci mohlo přináležet postavení osob zúčastněných na řízení, krajský soud neshledal, konstatoval, že těm osobám, u nichž tato možnost teoreticky v úvahu přicházela, sdělení a výzvu dle § 34 odst. 2 s. ř. s. řádně doručil, ale tyto osoby zájem účastnit se soudního řízení neprojevíly.
16. O těchto skutečnostech následně soud informoval žalobce i žalovaného a současně je znovu vyzval ke sdělení, zda ve věci trvají na nařízení jednání či zda souhlasí s projednáním věci bez nařízení jednání.
17. Žalobce s projednáním věci bez nařízení jednání souhlasil výslovně v přípisu ze dne 24. 4. 2018, soudu dal znovu ke zvážení aplikaci § 76f odst. 2 o. s. ř., § 18 katastrálního zákona a § 57 správního řádu (možnost přerušení vkladového řízení a využití institutu předběžné otázky pro zjištění, zda k vydání předběžného opatření došlo či nikoliv). Žalovaný udělil souhlas s projednáním věci bez nařízení jednání postupem zakotveným v § 51 odst. 1 větě druhé s. ř. s.

VIII. Skutkové a právní závěry krajského soudu

18. S ohledem na shora uvedené skutečnosti se krajský soud předně zabýval otázkou, zda má pravomoc o věci rozhodnout, resp. zda není na místě, aby se žalobce domáhal ochrany svých práv spíše u soudů rozhodujících v občanském soudním řízení, neboť v dané věci správní orgán rozhodoval o věcech plynoucích ze soukromoprávních vztahů. Nicméně s ohledem na znění § 18 odst. 4 KZ, který stanoví, že proti rozhodnutí, kterým se vklad povoluje, není přípustný žádný opravný prostředek, přezkumné řízení, obnova řízení ani žaloba podle ustanovení občanského soudního řádu o řízení ve věcech, o nichž bylo rozhodnuto jiným orgánem, stejně jako s ohledem na rozhodnutí zvláštního senátu zřízeného podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, ze dne 5. 3. 2012, č. j. Konf. 53/2011 – 25, v němž konstatoval, že: „...pravomoc vyslovit nicotnost rozhodnutí vydaného správním orgánem v soukromoprávní věci náleží soudu ve správním soudnictví (§ 76 odst. 2 s. ř. s.), popř.

správnímú orgánu (§ 77 odst. 1 správního řádu z roku 2004)“, dospěl krajský soud k závěru, že jeho pravomoc rozhodnout o podané žalobě je nepochybně dána.

19. Krajský soud tedy přezkoumal napadené rozhodnutí s ohledem na ustanovení § 76 odst. 2 s. ř. s.
20. Ze správního spisu zjistil následující:
21. Návrh na vklad podal pan F. H. u žalovaného dne 29. 8. 2016. Jednalo se o návrh na vklad vlastnického práva k nemovitostem v katastrálním území X ve prospěch paní L. H. Přílohou návrhu na vklad byla darovací smlouva pořízená ve formě notářského zápisu ze dne 25. 8. 2016 provedeného Mgr. Milanem Gančárem, notářem v Hradci Králové, sp. zn. NZ 1597/2016. Předmětem darovací smlouvy jsou v ní specifikované nemovitosti zapsané na listu vlastnictví č. X v katastrálním území X. Jako dárce je uveden pan F. H., jako obdarovaná paní L. H.. Součástí správního spisu je dále informace o vyznačení plomby k výše uvedeným nemovitostem ze dne 29. 8. 2016.
22. Správní spis dále obsahuje sdělení Okresního soudu v Jičíně ze dne 14. 9. 2016, č. j. 30 Nc 1006/2016-53, adresované katastrálnímu pracovišti v Jičíně, v němž se uvádí, že byl podán návrh na vydání předběžného opatření, kterým by byla uložena povinnost žalovanému F. H., nar. X, nenakládat s nemovitostmi zapsanými na LV č. X, k. ú. X, obec X, vedeném Katastrálním úřadem pro Královéhradecký kraj, katastrální pracoviště Jičín.
23. Ze sdělení o neprovedení zápisu v katastru nemovitostí ze dne 20. 9. 2016 krajský soud zjistil, že tato informace byla zaslána jak panu F. H., tak i Okresnímu soudu v Jičíně. Žalovaný v něm informuje výše uvedené osoby o tom, že zápis do katastru neprovedl z toho důvodu, že výše uvedené sdělení nepovažuje za listinu způsobilou k zápisu do katastru nemovitostí ve smyslu § 26 a 21 odst. 2 KZ. Na základě této skutečnosti proto žalovaný rozhodl dne 20. 9. 2016 o povolení vkladu vlastnického práva k nemovitostem dle předmětné darovací smlouvy do katastru nemovitostí.
24. Podle § 77 odst. 1 správního řádu, ve znění účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí, je nicotné takové rozhodnutí, k jehož vydání nebyl správní orgán vůbec věcně příslušný; to neplatí, pokud je vydal správní orgán nadřízený věcně příslušnému správnímu orgánu. Dle odst. 2 je nicotné dále rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu.
25. Ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s. uvádí, že ten, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak.
26. Podle § 76 odst. 2 s. ř. s. zjistí-li soud, že rozhodnutí trpí takovými vadami, které vyvolávají jeho nicotnost, vysloví rozsudkem tuto nicotnost i bez návrhu. Pokud se důvody nicotnosti týkají jen části rozhodnutí, soud vysloví nicotnou jen tuto část rozhodnutí, jestliže z povahy věci nevyplývá, že ji nelze oddělit od ostatních částí rozhodnutí.

27. Dle § 18 odst. 1 KZ platí, že jestliže jsou podmínky pro povolení vkladu splněny, katastrální úřad vklad povolí, nejdříve však po uplynutí lhůty 20 dnů ode dne odeslání informace podle § 16 odst. 1. V opačném případě, nebo i tehdy, ztratil-li návrh před rozhodnutím o povolení vkladu své právní účinky, návrh zamítne.
28. Dle § 21 odst. 2 KZ je-li listina způsobilá k tomu, aby na základě ní byl proveden záznam do katastru, katastrální úřad záznam provede; jinak tomu, kdo listinu předložil, sdělí písemně důvody, pro které záznam proveden nebyl, a listinu mu vrátí.
29. Podle § 22 odst. 1 KZ zapíše poznámku katastrální úřad na základě rozhodnutí nebo oznámení soudu, státního zástupce, policejního orgánu, správce daně, správce obchodního závodu, vyvlastňovacího úřadu, pozemkového úřadu, soudního exekutora, dražebníka, insolvenčního správce či k doloženému návrhu toho, v jehož prospěch má být poznámka zapsána.
30. Dle § 23 odst. 1 písm. i) KZ se k nemovitosti zapisuje poznámka o usnesení o nařízení předběžného opatření.
31. Dle § 33 písm. a) KZ katastrální úřad provede vklad na základě pravomocného rozhodnutí o povolení vkladu bez zbytečného odkladu od povolení vkladu.
32. Dle § 76c odst. 2 o. s. ř. je stejnopis usnesení, kterým bylo nařízeno předběžné opatření, třeba účastníkům, popřípadě jejich zástupcům a těm, kterým byla předběžným opatřením uložena povinnost, odeslat ve lhůtě 3 dnů ode dne vyhlášení usnesení nebo, nebylo-li vyhlášeno, ve lhůtě 3 dnů ode dne jeho vydání. Jiným účastníkům než navrhovateli se spolu se stejnopisem usnesení doručí též návrh na předběžné opatření. Dle odst. 3 stejnopis usnesení, kterým bylo nařízeno předběžné opatření, jímž bylo účastníku uloženo, aby nenakládal s určitou nemovitou věcí, je třeba odeslat ve lhůtě podle odstavce 2 také příslušnému katastrálnímu úřadu; to neplatí, jde-li o nemovitou věc, která není předmětem evidence v katastru nemovitostí.
33. Podle § 76f odst. 2 o. s. ř. bylo-li účastníku předběžným opatřením uloženo, aby nenakládal s určitou nemovitou věcí, pozbývá návrh na vklad práva týkajícího se této nemovité věci, o němž dosud nebylo příslušným orgánem pravomocně rozhodnuto, své právní účinky; to platí i tehdy, jestliže účastník učinil právní jednání týkající se nemovité věci dříve, než se usnesení o nařízení předběžného opatření stalo vykonatelným.
34. Protože Nejvyšší správní soud ve svém shora citovaném zrušujícím rozsudku výslovně zdůraznil, že se nemohl vyjádřit k meritu věci, a účastníci řízení po vrácení věci k dalšímu řízení nepřišli s žádnou novou právní argumentací oproti řízení předcházejícímu, neměl krajský soud nejmenší důvod, aby cokoliv měnil na svých úvahách ohledně právního hodnocení věci, které přdestřel již ve svém zrušeném rozsudku z 27. 9. 2017.
35. Namítá-li žalobce, že napadené rozhodnutí žalovaného je nicotné, neboť je právně neuskutečnitelné ve smyslu § 77 odst. 2 správního řádu, pokud bylo vydáno bez účinného návrhu na vklad v důsledku vydaného předběžného opatření, nemůže krajský soud této námitce přisvědčit, a to z následujících důvodů.
36. Žalovaný v řízení o povolení vkladu vlastnického práva k nemovitostem uvedeným na LV č. X, k. ú. X, obec X, vycházel z návrhu na vklad podaného panem F. H. dne 29. 8. 2016. Přílohou tohoto návrhu byla i řádně sepsaná darovací smlouva ze dne 25. 8. 2016 týkající se předmětných nemovitostí, které darce daroval paní L. H.. Krajský soud

konstatuje, že poté, co žalovaný obdržel návrh na vklad, postupoval dále v souladu s ustanovením § 18 odst. 1 KZ, kdy následovala zákonná 20-ti denní lhůta počítaná ode dne odeslání informace o plombě dle § 16 odst. 1 KZ. Teprve po jejím uplynutí mohl být vklad povolen za předpokladu splnění všech podmínek. V opačném případě, jakož i tehdy, ztratil-li by návrh před rozhodnutím o povolení vkladu své právní účinky, došlo by k jeho zamítnutí.

37. O výše uvedeném řízení se ovšem dozvěděl žalobce, který se v obavě, že by mohlo v důsledku povolení návrhu na vklad vlastnického práva dojít ke zkrácení jeho práv z dosud nevykonatelné pohledávky vůči F. H., obrátil na Okresní soud v Jičíně s žádostí o vydání předběžného opatření, které bylo dne 14. 9. 2016 vyhověno vydáním usnesení č. j. 30 Nc 1006/2016-54. Téhož dne obdržel žalovaný od Okresního soudu v Jičíně sdělení č. j. 30 Nc 1006/2016-53 o tom, že byl podán návrh na vydání předběžného opatření, kterým se navrhovatel domáhá, aby byla uložena povinnost F.H., nar. X, nenakládat s nemovitostmi zapsanými na LV č. X, k. ú. X, obec X, vedeném Katastrálním úřadem pro Královéhradecký kraj, katastrální pracoviště Jičín.
38. Samotné předběžné opatření však žalovanému okresním soudem zasláno nebylo, a to navzdory ustanovení § 76c odst. 3 o. s. ř.
39. Podle § 22 odst. 1 KZ katastrální úřad zapíše poznámku na základě rozhodnutí nebo oznámení soudu. Ustanovení § 23 KZ obsahuje v odst. 1 taxativní výčet poznámek zapisovaných k nemovitostem, přičemž pod písm. i) je výslovně uvedeno, že takovou poznámkou je i vydané předběžné opatření. Nicméně s ohledem na to, že žalovaný v době rozhodování o povolení vkladu disponoval pouze vědomostí o tom, že byl podán návrh na vydání předběžného opatření (sdělení Okresního soudu v Jičíně ze dne 14. 9. 2016, č. j. 30 Nc 1006/2016-53), nikoliv však samotným předběžným opatřením, nemohl postupovat jinak, než postupoval, tedy předmětný návrh na vklad vlastnického práva povolit. A to proto, že po uplynutí shora uvedené zákonné lhůty mu nebyla známa žádná právní překážka, v důsledku které by byl povinen návrh na vklad zamítnout.
40. Z uvedeného rovněž vyplývá, že žalovaný nemohl předmětné sdělení Okresního soudu v Jičíně zapsat do katastru nemovitostí, neboť toto sdělení nelze považovat ve smyslu § 21 odst. 2 KZ za listinu způsobilou k tomu, aby na jejím základě byl záznam proveden. Žalovanému proto nezbylo, než návrhu na vklad vlastnického práva k nemovitostem dle předmětné darovací smlouvy vyhovět.
41. Vytýká-li žalobce žalovanému, že svým jednáním porušil ustanovení § 8 odst. 2 správního řádu, nemůže soud této námitce přisvědčit. A to s ohledem na ustanovení § 76c odst. 2 a odst. 3 o. s. ř., které ukládá soudu povinnost doručit stejnopis usnesení o předběžném opatření, kterým se ukládá účastníku řízení povinnost, aby nenakládal s určitou nemovitou věcí, též katastru nemovitostí, a to do 3 dnů od jeho vyhlášení. Třebaže žalovaný si musel být na základě informací obsažených ve shora citovaném sdělení Okresního soudu v Jičíně vědom toho, že u něj probíhá řízení o návrhu na vydání předběžného opatření, mohl důvodně očekávat, že bude o výsledku, tj. o případně uložené povinnosti účastníka řízení nenakládat s nemovitou věcí, zpraven neprodleně po jeho skončení. Nestalo-li se tak, nebyl povinen ze své vlastní iniciativy po výsledku tohoto řízení pátrat a ani oprávněn tento výsledek předjímat. Nadto krajský soud připomíná shora citované ustanovení § 33 písm. a) KZ.

42. S odkazem na výše uvedené skutečnosti tak krajský soud konstatuje, že postup žalovaného ve věci rozhodnutí o povolení vkladu do katastru nemovitostí byl v souladu se zákonem.
43. Dospěl-li krajský soud k výše uvedenému závěru, je zřejmé, že nemohl v napadeném rozhodnutí spatřovat rozhodnutí nicotné, neboť takové rozhodnutí vzhledem ke své povaze trpí těmi nejzávažnějšími a nejtěžšími vadami, které jsou naprosto nezhojitelné, a to ani uplynutím času.
44. K pojmu nicotnosti rozhodnutí se vyjádřil například Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 12. 3. 2013, č. j. 7 As 100/2010 - 65 (dostupný na www.nssoud.cz), v němž uvedl, že: *„Nicotnost (někdy též označována jako nulita, paakt, absolutní zmatečnost, pseudorozhodnutí, non negotium, zdánlivý akt, pa-akt, právní nullum, neexistence, naprostá (absolutní) neplatnost, či dokonce procesní potrat) představuje specifickou kategorii vad správních rozhodnutí. Tyto vady jsou však vzhledem ke své povaze vadami nejzávažnějšími, nejtěžšími a rovněž i nezhojitelnými. Rozhodnutí, které jimi trpí, je rozhodnutím nicotným. Nicotné rozhodnutí však není 'běžným' rozhodnutím nezákonným, nýbrž 'rozhodnutím', které pro jeho vady vůbec nelze za veřejněmocenské rozhodnutí správního orgánu považovat, a které není s to vyvolat veřejnoprávní účinky. Zatímco v případě 'běžných' vad správních rozhodnutí se na tato, s ohledem na uplatnění zásady presumpce platnosti a správnosti správních aktů, hledí jako na rozhodnutí existující a způsobila vyvolávat příslušné právní důsledky a působit tak na sféru práv a povinností jejich adresátů, v případě nicotných správních rozhodnutí se ani tato zásada neuplatní. Z povahy vad způsobujících nicotnost pak plynou i příslušné právní následky. S nejtěžšími vadami jsou tak nutně spojeny i ty nejtěžší následky. Proto není nikdo povinen nicotné správní rozhodnutí respektovat a řídit se jím. Hledí se na něj, jako by vůbec neexistovalo, protože tedy jde o nezhojitelné právní nic. Nicotnost nelze zhojit ani uplynutím času.“*
- „Současná právní úprava, judikatura i doktrína tedy považují nicotnost za samostatný právní institut, který je odlišný od institutu nezákonnosti z hlediska právních účinků dotyčného správního aktu. Nezákonné rozhodnutí existuje, je právně závazné, vynutitelné a vychází se z presumpce jeho správnosti, dokud není zrušeno. Proti němu lze brojit opravnými či dozorčími prostředky, avšak pokud tyto nejsou včas a řádně uplatněny, zůstává nezákonné rozhodnutí objektivně existující a nelze ho již odstranit. Naproti tomu se na nicotné rozhodnutí vždy hledí jako na neexistující, zdánlivé, nezakládající žádné právní následky, a proto nemusí být respektováno, a veřejnou mocí dokonce ani nesmí být vynucováno. Nicotnost nelze zhojit uplynutím času, a může tak k ní být přihlédnuto kdykoliv z úřední povinnosti.“*
45. Obdobně se k nicotnosti vyjádřil též Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 15. 11. 2010, sp. zn. IV. ÚS 1463/09, v němž konstatoval, že: *„...právní věda považuje za nicotný správní akt, který trpí vadami takové intenzity, že již vůbec nelze o správním aktu hovořit. Typicky jsou takovými vadami neexistence právního podkladu pro rozhodnutí, nedostatek pravomoci, nejtěžší vady příslušnosti, absolutní nedostatek formy, absolutní omyl v osobě adresáta, neexistence skutkového základu způsobující bezobsažnost, požadavek trestného nebo jinak nemožného plnění, požadavek plnění fakticky nemožného, neurčitost, nesmyslnost či vnitřní rozpornost a neexistence vůle (srov. HENDRYCH, D. a kol. Správní právo. Obecná část. 7. vydání. C. H. Beck, Praha, 2009, str. 226 an.). Z judikatury Ústavního soudu pak lze uvést např. usnesení sp. zn. IV. ÚS 108/2000 a sp. zn. IV. ÚS 402/04 nebo nález sp. zn. III.*

ÚS 728/01, jež se zabývaly otázkou nicotnosti správních aktů (všechny dostupné na <http://nalus.usoud.cz>).“

46. Pro lepší objasnění rozdílu mezi rozhodnutím nezákonným a rozhodnutím nicotným si krajský soud dovolí uvést následující, dle jeho názoru přílehlavý, příklad (při vědomí, že hranice mezi těmito právními instituty může být mnohdy velmi nezřetelná a nejednoznačná). Lze si představit, že zaměstnanec žalovaného pověřený agendou rozhodování o návrzích na vklad vlastnického práva k nemovitostem do katastru nemovitostí, provede takový vklad (vydá rozhodnutí o povolení vkladu) ohledně určitých nemovitostí bez jakéhokoliv právního titulu (bez podaného návrhu na vklad), a to ať už z jakéhokoliv důvodu, např. svévolně z pouhého rozmaru či v důsledku hnutí mysli či jako projev podvodného jednání. Takové rozhodnutí by krajský soud považoval s ohledem na § 77 správního řádu (i ve znění účinném ke dni vydání tohoto rozsudku) s největší pravděpodobností za nicotné, na něž by muselo býti nahlíženo, jako kdyby nikdy vydáno nebylo, tedy nezakládající žádné právní účinky.
47. To ale není případ projednávané věci. V ní, jak shora uvedeno, žalovaný právní titul pro provedení vkladu měl a postupoval při této činnosti plně v souladu s KZ, žádnou svoji zákonnou povinnost neporušil. Právní akt, který je výsledkem takového zákonného postupu správního orgánu nemůže být shledán aktem nicotným, a to pro žádné ze zákonem předvídaných důvodů.
48. Zároveň samozřejmě nelze připustit, aby v důsledku shora uvedené situace byl na svých právech krácen žalobce. Ten v žalobě uvedl, že ve věci podal rovněž žalobu na určení vlastnického práva pana F. H. Jakkoliv nepřísluší krajskému soudu předjímat názor okresního soudu místně a věcně příslušného k projednání této žaloby, domnívá se, že snaha žalobce domoci se účinků plynoucích z aplikace § 76f odst. 2 o. s. ř. by měla být naplnuta právě k této žalobě, neboť v průběhu řízení o ní bude obecný soud oprávněn posoudit, zda v dané věci návrh na vklad pozbyl v důsledku předběžného opatření své právní účinky, a vyvodit z výsledku tohoto posouzení příslušné právní závěry.
49. Na základě shora uvedených důvodů tedy krajský soud nemohl žalobě na deklaraci nicotnosti dotčeného rozhodnutí vyhovět a nezbylo mu, než ji s odkazem na § 78 odst. 7 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítnout.

IX. Náklady řízení

50. Výrok o nákladech řízení se obecně řídí zásadou zakotvenou v ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. Dle něj má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Dle § 110 odst. 3 s. ř. s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti.
51. Ve věci měl úspěch žalovaný. Ten však náhradu nákladů nenárokoval a z obsahu soudního spisu nevyplývá, že by mu v průběhu řízení před krajským soudem a Nejvyšším správním soudem nějaké náklady nad běžnou úřední činnost vznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení.

Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem

Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Hradec Králové 15. května 2018

JUDr. Jan Rutsch v. r.
předseda senátu

